

2012

Marktscan Mondzorg – Publicatie prijsontwikkeling januari 2012

Per 1 januari 2012 zijn de prijzen voor de mondzorg met een driejarig experiment vrijgegeven. De minister heeft de NZa hierbij de opdracht gegeven om de kwaliteit, toegankelijkheid en de betaalbaarheid van de mondzorg te monitoren. Deze resultaten gebruikt de minister als input voor besluitvorming over het experiment vrije prijzen in de mondzorg.

In dit factsheet leest u een eerste indicatie van de prijsontwikkelingen. In deze publicatie is gekeken naar de verhouding tussen de tarieven 2012 en 2011, de verhouding tussen de tarieven van 2012 onderling en in hoeverre er een verschil in tarief is in de minst en de meest competitieve regio ten opzichte van het gemiddelde.

Monitoring in 2012

Omdat dit een eerste indicatie is, kunnen er nog geen conclusies worden verbonden aan deze rapportage. In de loop van het jaar publiceert de NZa uitgebreidere rapportages, waar bijvoorbeeld de gerealiseerde volumes in staan om hiermee een beeld te geven van de omzetontwikkelingen in de mondzorg. Daarnaast is het mogelijk dat mondzorgaanbieders hun prijzen lopende het jaar aanpassen. Dit jaar volgt op 15 februari een eerste rapportage aan VWS, op 1 juni de marktscan mondzorg en op 1 november een prijsontwikkelingsrapportage voor VWS.

Dataset

Uit de ledenadministratie van brancheverenigingen is een a-selecte steekproef genomen van 210 aanbieders.

Naast deze a-selecte steekproef heeft de NZa ook een tweetal selecte steekproeven gedaan. Deze selecte steekproeven zijn als volgt gegenereerd: van alle aanbieders is bepaald wat de reistijd is naar de eerstvolgende aanbieder. In de veronderstelling dat deze reistijd (mede) bepaalt hoe competitief een aanbieder is (hoever ligt de eerstvolgende concurrent), is er een groep samengesteld van aanbieders waarvan de eerstvolgende (potentiële) concurrent zeer nabij is (de 'meest competitieve groep'¹) en een groep van aanbieders met de grootste afstand tot de eerstvolgende (potentiële) concurrent (de 'minst competitieve groep').

In totaal hebben 173 aanbieders hun prijslijsten aangeleverd. Dit zijn prijslijsten voor passanten. Het kan zo zijn dat een mondzorgaanbieder een overeenkomst heeft gesloten met een zorgverzekeraar waardoor er voor een patiënt een lager tarief geldt. De prijzen die we in deze analyse laten zien, kunnen voor patiënten dus lager uitvallen.

Acht prestaties

Uit de prestatielijsten zijn vanwege de beperkte tijd acht prestaties uit verschillende subgroepen gekozen. Het aandeel van deze prestaties in het totale volume en de totale omzet is momenteel nog niet bekend. Dit staat in de monitor die later in 2012 uitkomt.

---

¹ De groep meest competitieve aanbieders bestaat uit 20 aanbieders met elk een andere postcode. Dit om te voorkomen dat 20 aanbieders uit 1 locatie de groep vormt.

Verhouding tarieven 2012 tot 2011

Bij het vergelijken van de tarieven 2011 en 2012 is een één-op-één vergelijking van een groot deel van de prijslijst 2012 met 2011 niet mogelijk omdat er vanaf 2012 andere prestaties gelden, waarbij verrichtingen die in 2011 nog apart gedeclareerd werden, zijn samengevoegd.

Een goed voorbeeld ter toelichting is de tweevlaksvulling (E112): de tweevlaksvulling nu is niet vergelijkbaar met alleen de tweevlaksrestauratie uit 2011. In praktijk werden daar bijna altijd de prestaties etsen, anesthesie en gebruik van een cofferdam aan toegevoegd en voor een deel van de patiënten ook nog het gebruik van wortelstiften en pulpaoverkappingen. Dit leidt er toe dat de vrije prijzen vergeleken moeten worden met een *bandbreedte* van tarieven uit 2011. De NZa kan via een conversietabel bepalen wat deze bandbreedte is. Dit wordt verder aangeduid met 'conversie minimaal' respectievelijk 'maximaal'.²

De NZa houdt in haar vergelijking rekening met de jaarlijkse indexatie. Als de tarieven voor de mondzorg in 2012 nog gereguleerd waren geweest, waren deze met 3,31% gestegen.

De volgende prestaties zijn vergelijkbaar:

Prestaties 2012	Hoofdcodes 2011
A311 - Maken en beoordelen kleine röntgenfoto	X10
C214 - Gebitsreiniging uitgebreid	M59
G211 - Klikgebit per kaak	J51-J52
N811 - Behandeling tandvleesabces	T94

Voor de volgende prestaties kan een vergelijking worden gemaakt met de conversietabel:

Prestaties 2012	Hoofdcodes 2011	Bijcodes 2011
A111 - Periodieke controle	C11-C12	C22
E112 - Tweevlaksvulling	V12	V20-V21-V50-V60-V70-E40

E321 - Kroon	R20-R25-R26	R14-R70-R77-P33
N211 - Tussentijdse beoordeling tandvleesbehandeling	T31-T32	T33

Betrouwbaarheid

De NZa heeft in totaal 150 a-selecte aanleveringen gehad. Dit betreft slechts een beperkt deel van alle prijzen. De NZa heeft daarom per prestatie het 95%-betrouwbaarheidsinterval van de steekproef bepaald. De NZa bepaalt hiermee binnen welke 2 waarden het gemiddelde van de steekproef met 95% zekerheid ligt. Dit betekent dat we met 95% zekerheid kunnen zeggen dat het tarief voor een periodieke controle in Nederland op dit moment tussen €20,20 en €21,20 ligt.

Prestaties 2012	Gemiddeld tarief	95% ondergrens gemiddelde	95% bovengrens gemiddelde
A111 - Periodieke controle	€ 20,70	€ 20,20	€ 21,20
A311 - Maken en beoordelen kleine röntgenfoto	€ 15,12	€ 14,95	€ 15,29
C214 - Gebitsreiniging uitgebreid	€ 49,59	€ 48,42	€ 50,76
E112 - Tweevlaksvulling	€ 66,72	€ 64,68	€ 68,76
E321 - Kroon	€ 277,79	€ 268,73	€ 286,85
G211 - Klikgebit per kaak	€ 403,51	€ 379,67	€ 427,35
N211 - Tussentijdse beoordeling tandvleesbehandeling	€ 68,63	€ 65,08	€ 72,18
N811 - Behandeling tandvleesabces	€ 69,63	€ 67,36	€ 71,90

² Deze vergelijking kan worden verbeterd zodra de NZa in de marktscan van juni de declaratiegegevens heeft van mondzorgaanbieders. Zij kan dan afleiden welke combinatie van verrichtingen een aanbieder in 2011 doorgaans leverde en welke prijs nu voor deze prestatie (E112) wordt gevraagd. Op dit moment hanteert de NZa nog een conversietabel waarmee zij de bandbreedte bepaalt.

Prestaties 2012	Gemiddelde tarief	Prijs conversie minimaal	Prijs conversie maximaal	gemiddelde prijs ten opzicht van range 2011
A111 - Periodieke controle	€ 20,70	€ 20,28	€ 40,56	Binnen range
A311 - Maken en beoordelen kleine röntgenfoto	€ 15,12	€ 14,95	€ 14,95	Stijging van 1,1%
C214 - Gebitsreiniging uitgebreid	€ 49,59	€ 48,04	€ 48,04	Stijging van 3,2%
E112 - Tweevlaksvulling	€ 66,72	€ 34,69	€ 144,10	Binnen range
E321 - Kroon	€ 277,79	€ 213,49	€ 413,63	Binnen range
G211 - Klikgebit per kaak	€ 403,94	€ 357,59	€ 357,59	Stijging van 13,0%
N211 - Tussentijdse beoordeling tandvlesbehandeling	€ 68,63	€ 82,73	€ 138,77	Onder range met 17,0%
N811 - Behandeling tandvlesabsces	€ 69,63	€ 72,05	€ 72,05	Daling van 3,4%

Conclusie

Op basis van tabel 2 kun je niet concluderen dat de mondzorg in 2012 duurder wordt. Je mist hiervoor ten eerste nog informatie over het volume. Het kan namelijk zo zijn dat een prestatie die nauwelijks voorkomt 10% in prijs stijgt, terwijl een veel voorkomende prestatie juist 2% in prijs daalt. Wanneer je niet corrigeert voor volumes zou je kunnen concluderen dat de mondzorg gemiddeld 4% duurder wordt. Als echter blijkt dat een in prijs dalende prestatie 5 keer vaker voorkomt, dan moet je concluderen dat de mondzorg gemiddeld even duur blijft.

De NZa zal in haar marktscan in juni wel beschikken over volumes. Dan is het wel mogelijk conclusies te trekken. Vervolgens zal de NZa in november nogmaals deze analyse uitvoeren voor de meest actuele stand van zaken.

Daarnaast dient men bij de interpretatie van bovenstaande tabel rekening te houden met de volgende punten:

- De huidige prijslijsten kunnen gedurende het jaar wijzigen. Prijslijsten gelden veelal voor 1 of 2 maanden. Mondzorgaanbieders mogen hun prijzen gedurende het jaar aanpassen. Een hoge prijs op dit moment, kan dus worden verlaagd gedurende het jaar. Mondzorgaanbieders zullen hiervoor naar verwachting kijken naar hun omgeving en naar de reactie van patiënten op de prijzen.

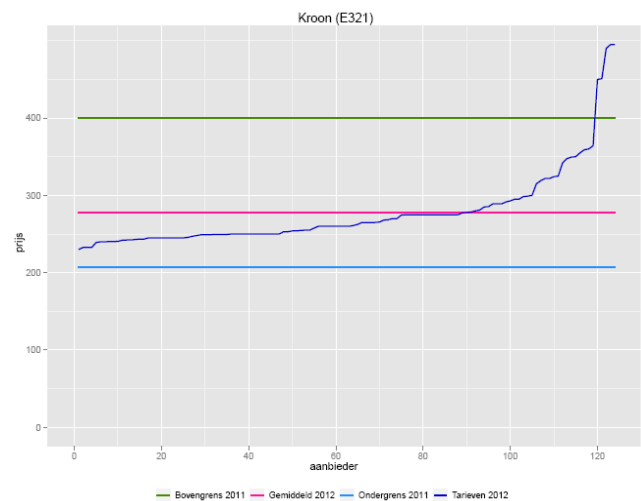
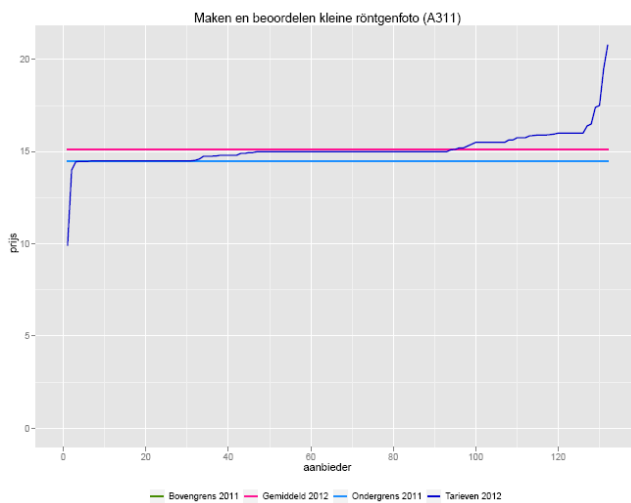
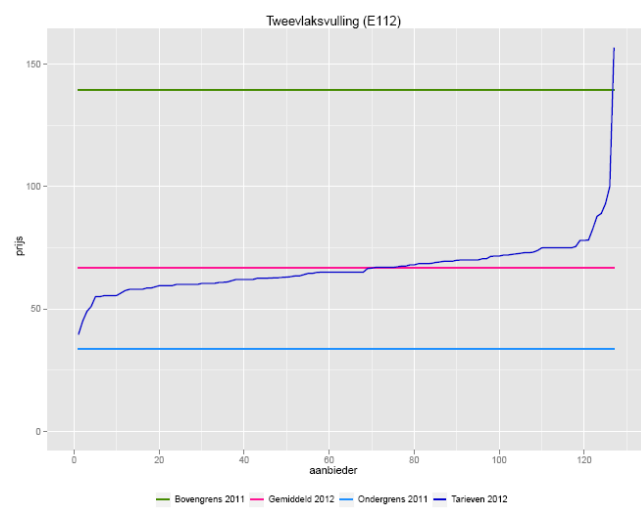
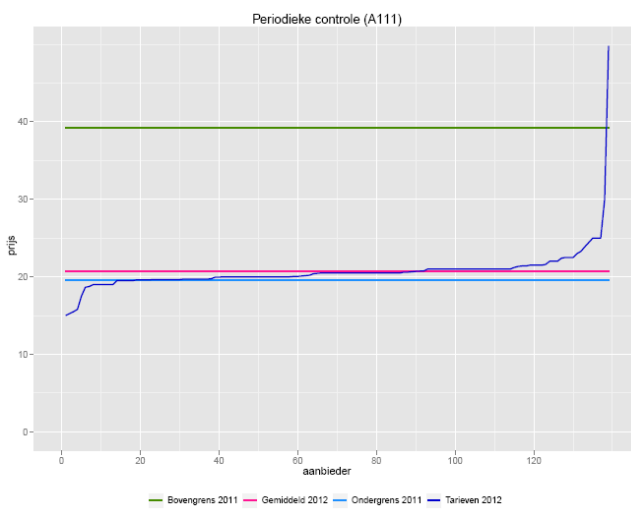
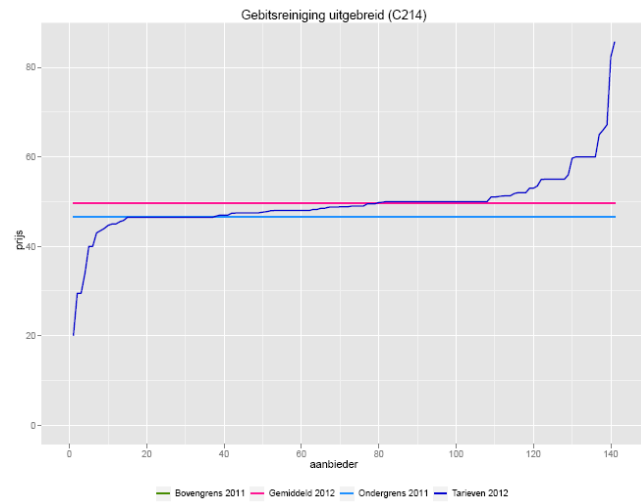
- Op de huidige prijslijsten staan passantenprijzen. Verzekeraars kunnen afspraken maken met mondzorgaanbieders waardoor er voor hun verzekerden een lagere prijs geldt.
- De NZa vergelijkt de prestatielijst van 2012 met de prestaties van 2011. De prestatielijst is gewijzigd. Dit betekent dat de prestaties niet één op één vergelijkbaar zijn en zijn de handelingen die onder een prestatie vallen niet uitputtend beschreven. Zo kan een mondzorgaanbieder aanvullende handelingen uitvoeren die hij/zij ook in de prijs kan opnemen. De NZa heeft om toch een zo correct mogelijke vergelijking te kunnen maken een conversietabel opgesteld, maar deze zal niet alle verschillen in de prestaties verklaren.
- De NZa vergelijkt de prijzen van 2012 met de prijzen van 2011. Zij houdt hierbij ook rekening met de inflatie. Indien de tarieven voor de mondzorg in 2012 nog gereguleerd waren geweest, waren deze met 3,31% gestegen.

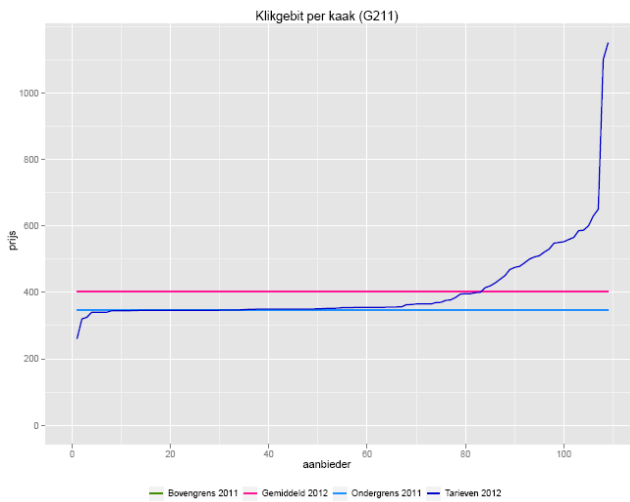
Op basis van het bovenstaande kunnen we op dit moment wel concluderen dat de prijzen van deze prestaties verschillen en ook verschillende kanten opgaan. Deze waarneming is bij veel markten met vrije prijzen te zien. Dit betekent dat er i) wat te kiezen valt en ii) dat consumenten reden hebben om te vragen naar het 'verhaal' achter de prijzen.

Onderlinge verhouding tarieven

In de grafieken hieronder is te zien hoe de verdeling van tarieven is. Voor elke grafiek geldt dat de prijs van een mondzorgaanbieder voor de betreffende prestatie (van laag naar hoog) wordt weergegeven met een donkerblauwe lijn. De roze lijn is het gemiddelde tarief.

Om te kunnen vergelijken met 2011 is ook de range weergegeven. Voor de prestaties die goed vergelijkbaar zijn bestaat de range uit 1 lichtblauwe lijn. Voor de prestaties waarbij de NZa de conversietabel heeft gebruikt bestaat de range uit een ondergrens (lichtblauwe lijn) en een bovengrens (groene lijn).

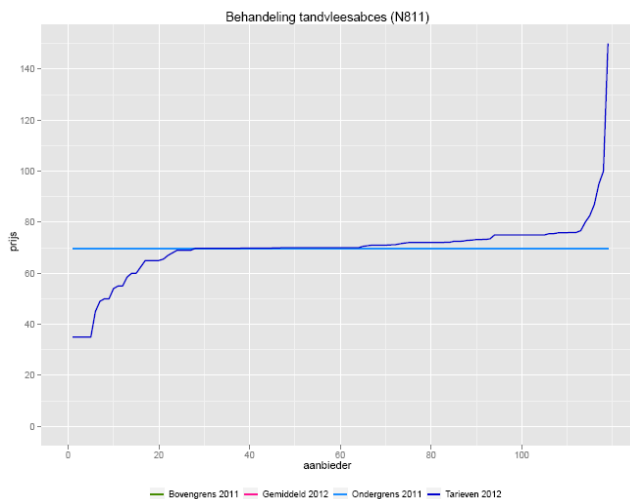
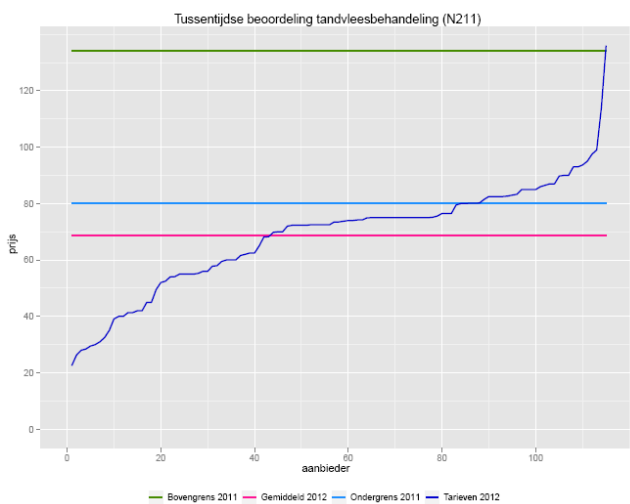

Vergelijking competitieve gebieden

Naast de a-selecte steekproef heeft de NZa bekeken of de reistijd naar alternatieve aanbieders van invloed is op de prijs. De verwachting is dat in een gebied met veel mondzorgaanbieders meer concurrentie is en dus dat daar de prijzen lager zijn.

Deze selecte steekproeven zijn als volgt gegenereerd: van alle aanbieders is bepaald wat de reistijd is naar de eerstvolgende aanbieder. In de veronderstelling dat deze reistijd (mede) bepaalt hoe competitief een aanbieder is (hoever ligt de eerstvolgende concurrent), is er een groep samengesteld van aanbieders waarvan de eerstvolgende (potentiële) concurrent zeer nabij is (de 'meest competitieve groep') en een groep van aanbieders met de grootste afstand tot de eerstvolgende (potentiële) concurrent (de 'minst competitieve groep').

Op dit moment ziet de NZa nog geen verschil in de prijzen van mondzorgaanbieders in de meest en minst competitieve gebieden in vergelijking met de prijzen van mondzorgaanbieders uit de a-selecte steekproef. De NZa zal deze toets ook in haar marktscan in juni en haar rapportage in november uitvoeren.

Bij de behandeling tandvleesabces (N811) valt het gemiddelde samen met de ondergrens 2011.